

5.5.2022

Viite: Talousvaliokunnan lausuntopyyntö asiassa HE 44/2022 vp

Hallituksen esitys päästökauppalaain 56 a ja 56 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä, joka koskee ehdotusta muuttaa väliaikaisesti päästökauppalaain pykälää 56 a (bionesteiden kestävyys) ja 56 b (biomassapolttoaineiden kestävyys).

Tiivistelmä lausuntomme pääviesteistä:

Teknologiateollisuus yhtyy muutosesityksen perusteluihin, ja pitää esitettyjä muutoksia tarpeellisina ja kannatettavina.

Esitys ja sen perustelut

Päästökauppasektorin päästövähennyksiä ohjataan päästökauppadirektiivillä (2003/87/EY), jonka neljäs kausi kattaa vuodet 2021-2030. Meneillään olevaa kautta varten komissio on päivittänyt päästökaupan tarkkailua ja raportointia koskevat säännökset. Keskeisimpänä uudistuksena on ollut tarkkailuasetuksen muutos, jolla uusiutuvaan energiaa koskevan RED II -direktiivin kestävyyskriteerisääntely laajennettiin koskemaan myös päästökauppajärjestelmässä käytettävään kiinteään ja kaasumaiseen biomassapolttoaineeseen. Bionesteet olivat jo ennen asetusmuutosta kestävyyskriteerisääntelyn piirissä.

RED II-direktiivin kestävyyskriteerisääntely on pantu kansallisesti toimeen biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain eli ns. kestävyyslain (393/2013) muutoslailla (967/2020), joka tulivat voimaan 1.1.2021. Kyseisessä muutoslaissa säädettiin myös erikseen veloitteesta osoittaa kestävyyskriteerien täytyminen sähkön, lämmityksen ja jäähdytyksen tuotantolaitoksille, joiden kokonaislämpöteho on polttoaineen olomuodosta riippuen joko vähintään 20 MW (kiinteät biomassapolttoaineet) tai vähintään 2 MW (kaasumaiset biomassapolttoaineet).

RED II -direktiivin kestävyyskriteerisääntelyn toimeenpano on kuitenkin viivästynyt komission taholta ja useilla jäsenmailla on ollut vaikeuksia kestävyyskriteerisääntelyn implementoinnissa, minkä johdosta komissio alkoi viime syksynä valmistella kiireellisesti tarkkailuasetuksen muutosehdotusta. Maaliskuussa 2022 hyväksytyn asetusmuutoksen perusteella kestävyyskriteerien soveltamisesta nollapäästöisyyden ehtona vodaan luopua kansallisena päätöksenä vuonna 2022, ja näin ollen vaatimusta noudatettaisiin täysimääräisesti vasta 1.1.2023 alkaen.

5.5.2022

Lausuttavan olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaankin väliaikaista muutosta, jonka myötä kestävyyskriteerien osoittamisesta nollapäästöisyyden ehtona luovutettiin vuoden 2022 osalta myös Suomessa. Ehdotettu väliaikainen muutos olisi voimassa 1.1.-31.12.2022, jonka jälkeen kestävyyslain mukaisten kestävyyskriteerien täytyminen ja osoittaminen olisi ehtona biomassapolttoaineiden ja bionesteiden polton nollapäästöisyydelle päästökaupassa. Muutosta sovellettaisiin sellaiseen bionesteeseen ja biomassapolttoaineeseen, joka on käytetty vuonna 2022.

Käytännössä kestävyyskriteerien voimaantulon siirto koskee kansallisesti vain niitä päästökaupan piiriin otettuja kokonaislämpötehoja alle 20 MW:n ns. opt-in -laitoksia, jotka eivät ole kestävyyslain piirissä. Lakiesityksen vaikutusten arvioinnissa on todettu, että tällaisia laitoksia on päästökaupan soveltamisalassa 19 ja niiden biomassan poltosta syntyneet yhteenlasketut laskennalliset päästöt olivat vuoden 2020 tietojen perusteella hieman yli 73000 tCO₂, joka vastasi noin 0,2 %:a päästökaupan piirissä olevan polttoon käytetyn biomassan laskennallisista päästöistä.

Suomessa päästökaupasta vastaava Energiavirasto on ilmoittanut, että laitokset voisivat väliaikaisesta lain muutoksesta huolimatta hakea vapaaehtoisesti kestävyysjärjestelmän hyväksyntää jo vuoden 2022 aikana.

Teknologiateollisuuden lausunto

Kestävyyskriteerejä koskeva sääntely on tärkeä osa päästökaupan toimintaa. Tasapuolisen toimintaympäristön varmistamiseksi vaatimusten tulisi olla samanlaiset eri jäsenmaissa toimiville toiminnanharjoittajille. Yhdymme esityksen arvioon siitä, että jos kestävyyskriteerien osoittamista vaadittaisiin toiminnanharjoittajilta Suomessa, olisivat toiminnan-harjoittajat eriarvoisessa asemassa suhteessa muissa jäsenvaltioissa toimiviin toiminnanharjoittajiin ja kohtaisivat mahdollisesti eri kustannukset.

Toisaalta katsomme, ettei ehdotettu väliaikainen poikkeaminen kestävyyskriteereiden osoittamisessa vaikuta olennaisesti Suomen kasvuhuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteiden saavuttamiseen tai muutoinkaan aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Teknologiateollisuus yhtyy muutosesityksen perusteluihin, ja pitää esitettyjä muutoksia tarpeellisina ja kannatettavina.

Lisätiedot

Helena Soimakallio
Johtaja, kestävä kehitys Teknologiateollisuus ry

Puhelin 040-5507706
Sähköposti helena.soimakallio@teknologiateollisuus.fi